

Sektorrapport om folkehelse 2021

Indikatorer for det tverrsektorielle folkehelsearbeidet

Sektorrapport om folkehelse 2021

- **Nasjonalt system for å følge opp folkehelsepolitikken**
 - Rapporten skal gi en oversikt over ulike indikatorer på tvers av sektorene som påvirker folkehelsen
 - Skal bidra til «at fremtidig politikk samsvarer med nasjonale folkehelsemål»
 - «Alle aktuelle etater skal samarbeide om dette utviklingsarbeidet»
- **Bakgrunn: Stortingsmelding fra 2007: *Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller (2006-2007)***
- Videreført i seinere tildelingsbrev

Kapittelinnndeling

- Økonomiske levekår – sosial ulikhet
- Sosial støtte, deltakelse og medvirkning
- Trygge og helsefremmende miljøer
- Sunne valg
- Oppvekst
- Arbeidsliv
- Lokalt folkehelsearbeid

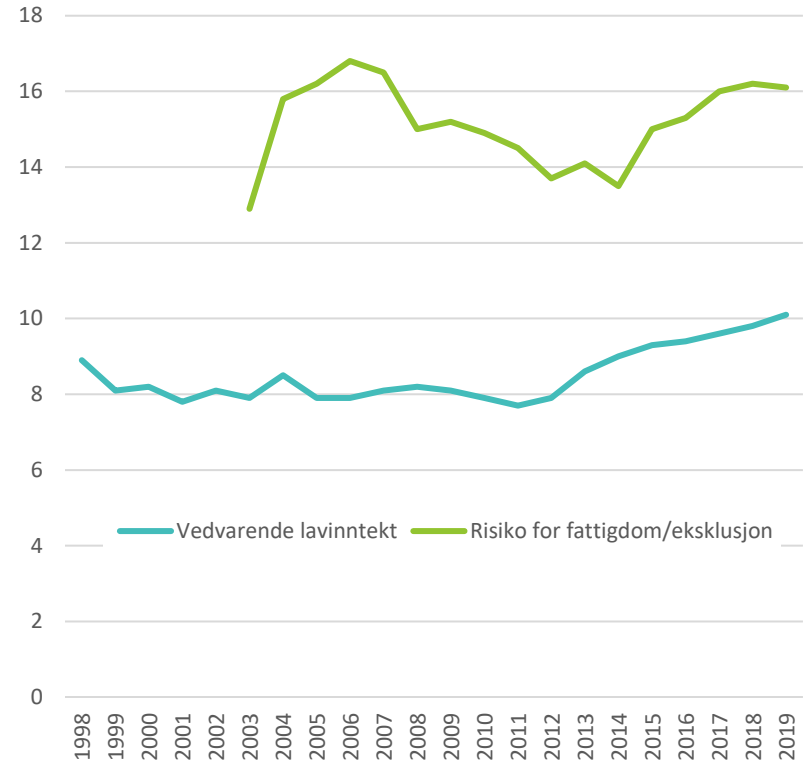
- Verden i endring: Covid-19 og klima og miljø – integrert i de ulike kapitlene

Noen resultater – virkning av pandemien:

- Pandemien har **forsterket sosiale forskjeller**:
 - **Arbeidsledigheten** har vært størst i service-, reiseliv- og transport. Dette er ofte lavtlønnsyrker som sysselsetter mange innvandrere og unge med lite utdanning
- **Barn og unge** har hatt begrenset tilbud gjennom både **undervisning og på fritiden** og i **helsestasjons- og skolehelsetjenesten**. Det er for tidlig å si noe om virkningene av dette på lengre sikt.
- **Fysisk aktivitet** har gått noe ned, men flere har benyttet nærturterreng
- **Alkoholomsetningen** har steget betraktelig, men ikke nødvendigvis konsumet. De som vanligvis drikker lite har drukket mindre, mens de som har hatt høyt konsum har drukket mer.

Levekår

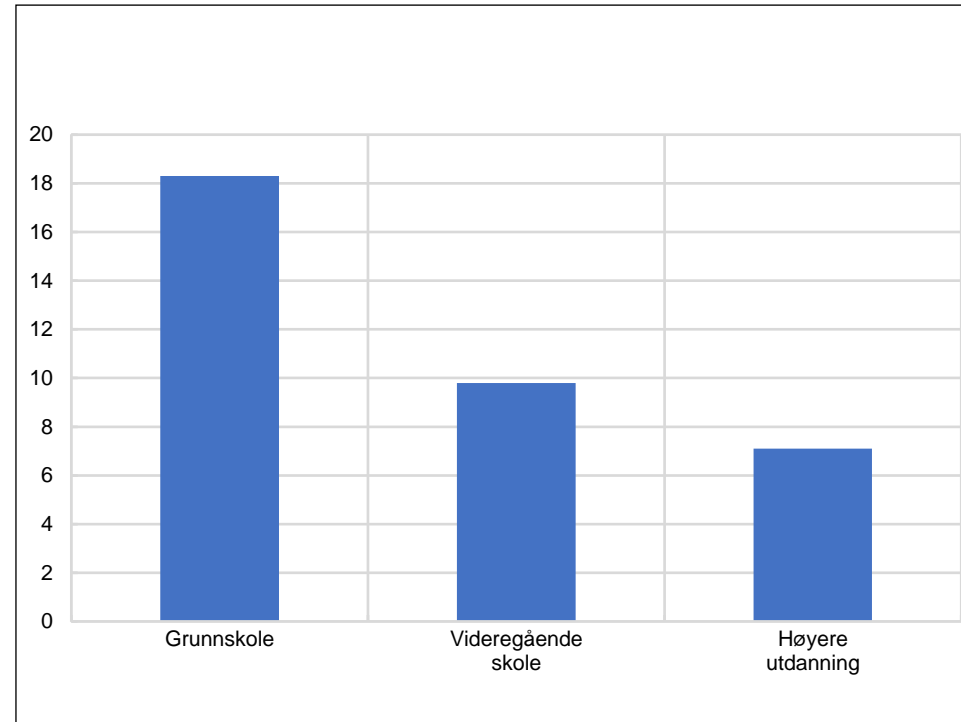
- Ulik fordeling av inntekt og formue
- Andelen med vedvarende lavinntekt og i risiko for fattigdom har steget
- Flere i utsatte grupper opplever at det er vanskelig å få endene til å møtes
- Høy gjeldsbyrde

Sosial støtte

- Andelen unge som rapporterer om å være plaget av ensomhet har økt de siste årene.
- Også andelen unge som ikke deltar i fritidsaktiviteter.
- Gjennomgående sosial gradient for både unge og voksne på livskvalitetsområdene sosial støtte, deltakelse og medvirkning

- Andel som er mye plaget av ensomhet, fordelt etter utdanning

Trygge og helsefremmende miljøer

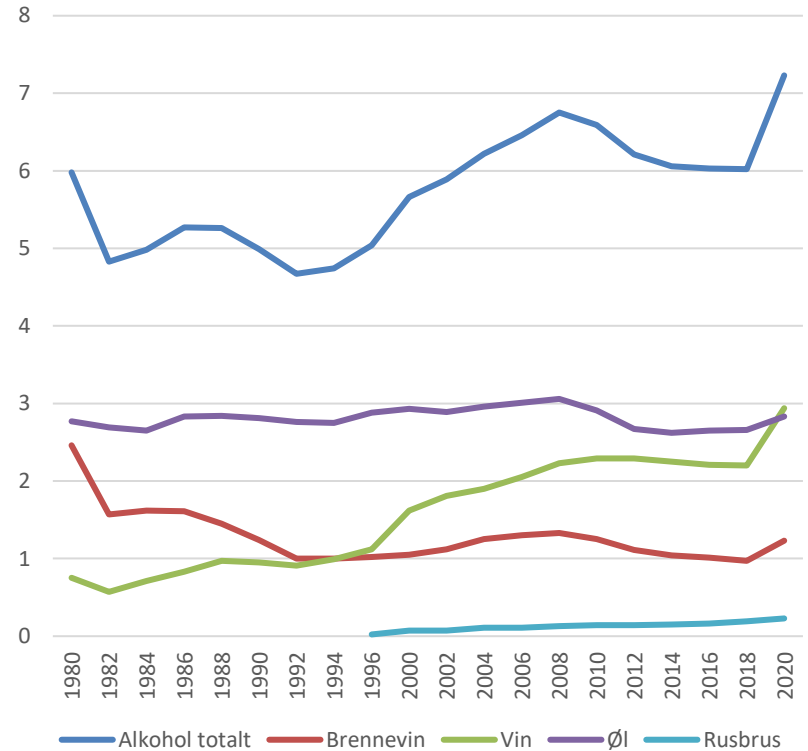

Bildet er malt av Mercedes Cachago og hentet fra Kunstprosjektet «Oljeutvinning i sårbare natur»

- Det fysiske miljøet, enten det er naturskapt eller menneskeskapt, er grunnleggende for helse, trivsel og livskvalitet, og for menneskelig utfoldelse, vekst og utvikling.
- Klima og miljø: behov for egnede indikatorer som viser hvordan klimaendringer påvirker befolkningens helse
- Bolig- og nærmiljøutvikling: levekårsutfordringer i noen byområder
- Transport: de som har lavest inntekt - går mest
- Behov for bedre og mer samordnet skadedata

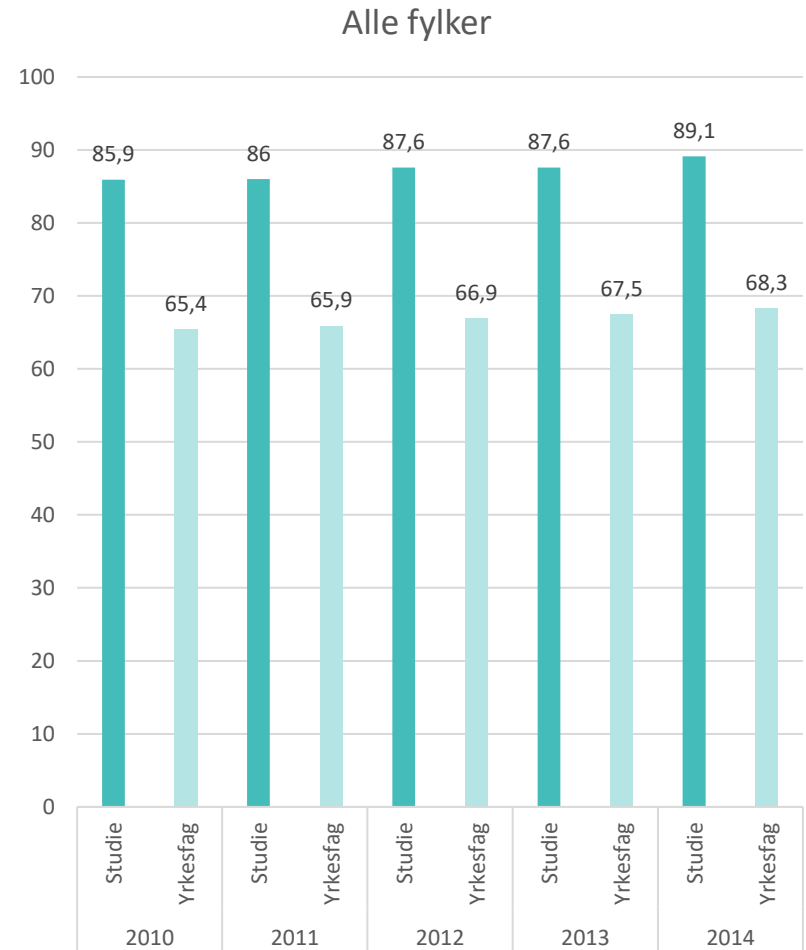
Sunne valg

- Aktivitetsnivået er omtrent som før, men gutter 9 år har lavere aktivitetsnivå.
- *Alkoholkonsumet* har gått ned de siste årene, men *omsetningen* økte i 2020
- Røyking stabilt lavt – snusbruk har økt noe, men gått ned blant unge
- Mindre sukkerforbruk – mer grønt, men fortsatt for mye salt og mettet fett

Oppvekst

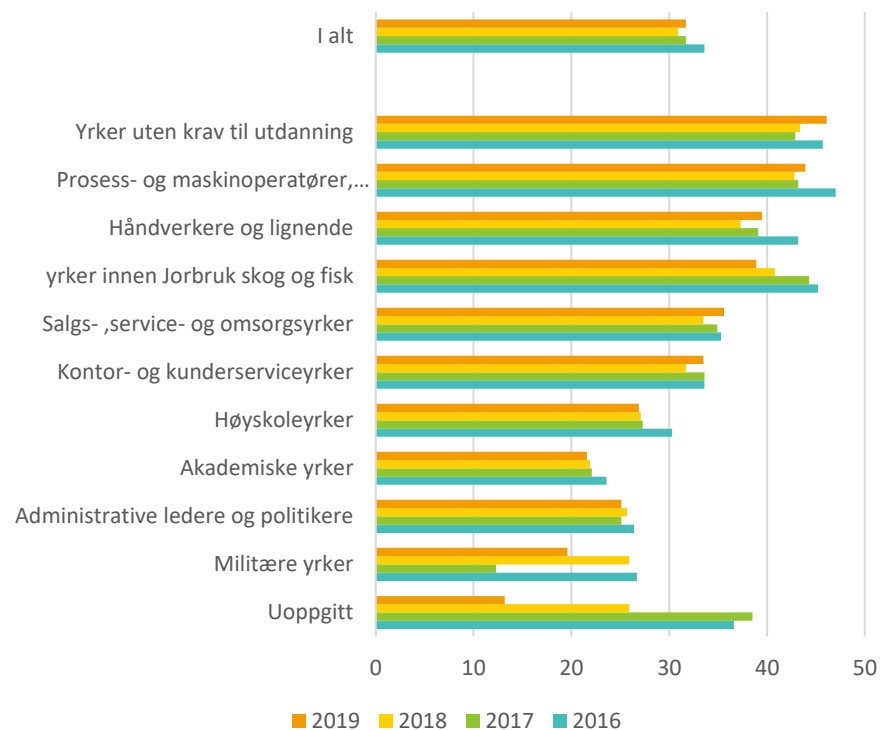
- Fullføringsprosenten har økt siden 2006
- For de som startet i 2014 var den 79,6%
- 89,1 % av elevene i studieforbereidende utdanningsprogram
- 68,3 % for yrkesfaglige utdanningsprogrammer

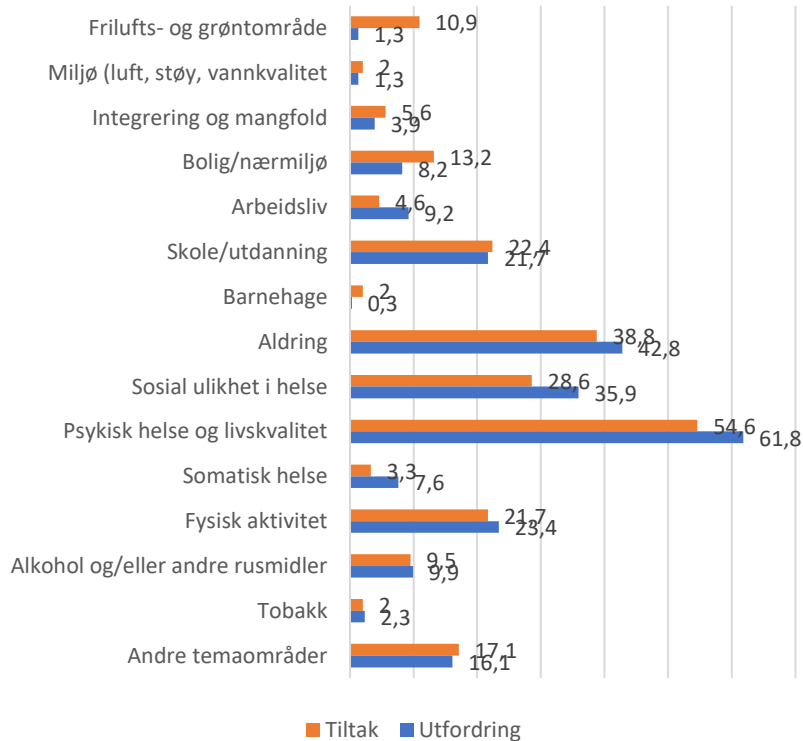
Arbeidsliv

- De fleste trives i jobben
- Arbeidstakere med kort utdanning er i større grad eksponert for fysisk og kjemiske belastninger
- Helserelatert frafall fra arbeidslivet har økt innen yrker uten krav til utdanning og er redusert innen akademiske yrker.
- 1/3 av sysselsatte med sykefravær lengre enn 14 dager, oppgir at fraværet helt eller delvis skyldes forhold på jobben.
- **Godt IA-arbeid = folkehelse**

Helserelatert frafall fra arbeidslivet

Lokalt folkehelsearbeid

- RR 2015 viste et misforhold mellom kommunens utfordringer og tiltak
- FHI og Hdirs undersøkelse i år: mer samsvar
- Folkehelseprogrammet og satsing på systematisk folkehelsearbeid har bidratt til bedring?

Avslutning

- Helse i alt vi gjør
- [Sektorrapport om folkehelse – Helsedirektoratet](#)

